

Előfizetési ár:

Vidéken: Helyitt: Évesre 2 f. 50 kr. Évesre 2 f. 24 kr. Félévre . . . 5 f. 40 kr. Félévre . . . 4 f. 48 kr. Eladás egyes számunként nincs.

HETILAP.

Hirdetések és magánviták:

Hirdetések és magánvitákhoz minden ízbeni beiktatásnál még 10 pr. mond sora 3 p. kr., a blyegdíj számítandó.

Az iparvilág, tudomány, művészet és szépirodalom köréből.

E lap szellemi és anyagi ügyeit illető minden levél a SZERKESZTŐSÉG-hez czimzendő.

Bérmertelen leveleket csupán rendes levelezőinkől fogadunk el. Kéziratokat nem küldünk vissza.

Megjelen e lap jelen ivny alakjában minden szerdán és szombaton dában.

Tartalom:

A bel- és pénzügyminisiteriumok jul. 5-ki rendelete. — Az új kölcsön III. — A fekete nő. — Az elnöki lak Észak-Amerikában. — A félelmes udvarló. (Beszély.) *Csatári Ottó.* — Hírfüzér. — Hirdetések.

A bel- és pénzügyi minisiteriumoknak 1854. július 5-kén kelt Rendelete,

az 1854. jun. 26-kán kelt legfelsőbb nyilparancs-csal (birod. törv. lap 158. sz.) a birodalom egész területére nézve rendelt aláírás kölcsönök egyet-értőleg megállapított módozatai iránt. (Folytatás.)

8. §. A biztosíték vagy közpénzben, azaz pengőpénzben, álladalmi papirospénzben, vagy bankjegyekben, vagy pedig conventios pénzben kamatoló austriai államkötelezvényekben és monte-cartellekben, valamely austriai koronaország földtehermentesítési kötelezvényeiben, a régi államadósság kisorolható kötelezvényeiben, az 1834, 1839 és 1854. évekbeli cs. kir. kölcsön-sorsjegyekben, nemkülönben como-járadékjegyekben vagy részletes jelöl-gos utalványokban is lehet.

Azon kötelezvényekben, melyek nem a bemutatóra szólnak, ezen kölcsönre biztosítékké kell leköve lenniük.

9. §. A kamatoló államkötelezvények, monte-cartellek és földtehermentesítési kötelezvények évi kamatfővelmük huszszoros értékében, tehát p. o. egy 5 százalékos 100 frtól szóló kötelezvény 100 ftban, egy 3 százalékos 100 frtól szóló kötelezvény 60 forintban, egy 2 1/2 százalékos Bécs városi banco 50 forintban, az 1834. évi allamsorskölcson kötelezvényei 1000 forintban, az 1839. évi sorskölcson kötelezvényei 300 forintban, s az 1854. évi sorskölcson kötelezvényei 250 forintban, a como-járadékjegyek 14 forintban fogadtnak el.

10. §. A biztosíték következendő, a bemutatóra szóló vagy a biztosítéket letevőre kellőleg forgatmányozott hitelpapirospénzben is letethetik:

galicziai záloglevelekben, az austriai duna-gőzhajózási társaság, az austriai Lloyd-gőzhajózási társaság és a Ferdinánd császár nevével viselő északi vaspálya elsőbbségi kötelezvényeiben, ugyanazon föltételek alatt, mint az államkötelezvények; az austriai nemzeti bank részvényeiben, az új kibocsátású részvényekre teljesen befizetett ideigle-nes jegyekkel, 1600 forintjával;

a budweis-linz-gmundeni vaspálya részvé-nyeiben 250 ftjával; az alsó-austriai beszámítolási társulat részvényeiben 500 frtjával; a bécsi gőz-malom részvényeiben 500 forintjával a bécsi első ingatlan jóságai társulat részvényeiben 500 ftjával; továbbá következő társaságok teljesen befizet-tett részvényeiben:

az austriai duna-gőzhajózás részvényeiben, 500 forintjával.

a Ferdinánd császár nevével viselő északi vas-pálya részvényeiben, 1000 forintjával;

az austriai Lloyd gőzhajózási társaság rész-vényeiben, 500 forintjával;

továbbá az austriai takarékpénztárak le nem kötött könyvecskéiben az azokban kimutatott köve-telés erejéig, de csak a takarékpénztárak s főnök-tételeik székhelyein.

11. §. Különös hirdetmények határozzák meg azon könnybeségeket, melyek az országfejedelmi hűberek s hitbizományok és a nagyobb földbirtok részére általában, a gondnokság alatti egyének gyám-jainak és gondnokainak, a községeknek és testüle-teknek, továbbá a közfelügyelet vagy ellenőrség alatt létező intézetek, alispányok, pénzalapok s lb. igazgatóinak általában; a magyar-, horvát-, tót-or-szági, a vajdasági s tomesai bánági és az erdélyi volt földesuraknak különösen, végre mindazon szem-elyeknek, kik közpénztárokbeli javadalmakat huz-nak, a biztosítéktétel s befizetés tekintetében en-gedtetnek.

12. §. A ki a biztosítéket hitelpapirospénzben teszi le, köteles azokat az aláírás nyilatkozat há-tára följegyezni, s ezenkívül még ezen jegyzék má-solatát benyújtani, mely annak utána a penztár hite-leles elismervényével ellátva a biztosítéktevőnek visszaadatik. (Vége követik.)

Az új kölcsön.

III.

Miután fölfejtettük az új kölcsön czélját, szükségességét és azon előnyöket, melyeket az az egyetemességnek valamint minden egyes-nek is ajánl, most már egymást kölcsönösen támogató azon intézkedések sorával foglalko-zandunk, melyek a végett rendelkeztek, hogy az austriai honserzetet ezen nagyszerű műv-éből részesülést nehezít minden akadályok el-hárintassanak s az abból részvét a társada-lom minden köreiben és ágazataiban gyara-pittassék. A legkisebb öszlet, melylyel e köl-csönből részesülhetni, az államkötelezvények névértéke szerinti 20 forintban áll. Az aláirt öszlet mi esetre sem fizetendő egyszerre le, hanem legalább is, három; ha pedig ezen új kölcsönre aláirt általános öszeg 400-tól 450 millió forintig terjed, négy; s ha ezen általános öszeg 450-től 500 millió forintot ér el őt évre osztatik föl, oly képen, miszer-int évenként 10 egyenlő s egymástól hason távolságra eső részlet lesz befizetendő.

Ha már valaki f. év július 20-tól kezd-ve, a mikor is e kölcsönre az aláírás meg-kezdetik, f. év augusztus 19-éig, mely napon ezen új kölcsönre az aláírás bezáratik, 20 fo-rinttal aláir, azon esetben számára legalább is három s lehetőleg öt egész éven át ma-rad idő, az aláirt öszletet 30, 40 vagy 50 havankénti részletekben befizethetni. A leg-kezdvetlenebb esetben, ha t. i. az aláirt öszlet három év alatt lenne befizetendő, egy évre 6 forint s egynehány krajczár esik; e 6 fo-rint s egynehány krajczár ismét tíz részlet-ben fizetethetik be, melyből kitetszik, hogy egy befizetendő részletre még egy egész fo-rint sem, hanem csak krajczárok jutnak.

Ezen intézkedés következtében, még a legcsekélyebb vagyonu egyén is részesülhet ezen új kölcsönből, minthogy bizonyosar csak kevesen vannak, kik annyira csekély öszlete-ket, mint milyek az épen elősoroltak, legal-sóbb számítás szerint 3 év alatt megtakarita-ni képesek ne volnának.

E kölcsönből részesülésre még nagyobb mértékben hivatnak meg a társadalom vagy-onosabb osztályai, a jószággal bíró nemesség és nagy földbirtokosság, községek, s más te-hetős testületeket, bankárok és tőkepénzzel bírók, nagykereskedők, kereskedést és ipart-üzök sat. s a tehetősebbek hazafiságától s az uralkodó iránti hűségétől méltán várhatni, mi-ként ők, kiket ezen új kölcsön legszilárdabb oszlopaiul kell tekinteni, becsületben álló do-lognak sőt első és legszentebb kötelességök-nek fogják tekinteni, hogy e kölcsönből lehe-tő nagy öszsegekkel részesüljenek.

A kölcsön határozványainak pontos tel-jesítésére biztosítékok, az aláirt öszletnek 5% teendő le. Ha tehát valaki 20 forintról szóló államkötelezvényre ir alá, biztosítéku 1 frtot köteles letenni. Mindjárt a biztosíték letétele

után, melyet nem szükséges közpénzben ten-ni le, hanem mely austriai, pengő pénzben kamatoló kötelezvényekben, Monte-Cartellek-ben, valamely austriai koronaország földteher-mentesítési kötelezvényeiben, az 1834. 1839. és 1854. dik évekbeli kölcsönök sorsjegyeiben, valamint como-jövedékjegyekben s részletes jelzőlog-utalványokban is fizetethetik le, az aláírónak kölcsönjegy adatik, melyben ő már olyan értéktárgyat bír, mely maga idejében az aláirt öszeg öszletébe fog beszámíttatni. Az aziránti nyilatkozatok elfogadására, hogy ki és mekkora öszlettel akar az új kölcsön-ből részesülni, a koronaországokban a cs. k. országos főpénztárak, a cs. k. országos főkö-pénztárak, az austriai szabadalmazott nemzeti bank pénztárai, a cs. k. gyűjőpénztárak, s a cs. k. adóhivatalok hivatvák meg.

Ő cs. k. apostoli Felsége továbbá ren-delni méltóztatott, miszerint az új kölcsön iránti élénk részvételnek a lakosság minden birtokos osztályaiban felköltésére nézve, a vezénylő intézkedések, valamint az aláírás névjegyzék kiadása is a politika hatóságoktól indul-janak ki, s ez utóbbiaknak kötelességévé té-tessék, hogy ők a birodalom jelenének és mi-előbb bekövetkező jövőjének e kölcsön iránti nagy érdekéből arra legelőnébb gondot for-dítsanak s teljes befolyásaikat illő módon hasz-nálják fel, hogy minden felől részvétet költ-senek fel, s e vállalatnak teljes sikert bizto-sítsanak. Ez által lehetővé válik, hogy a la-kosságnak nagyszerű munkássága rendszeresen vezettessék, hogy az egyes szolgalmak ösz-hangzása eszközöltessék, hogy az ide vágó ügyletekbe rend és szabályosság hozassék s az e tárgybeli működésnek bármely szétara-bolása kikerültessek. A végett, hogy az er-délyi magas nemességnek s nagy földbirtó-kosságnak az új kölcsönből részvét lehetővé vagy legalább könnyebbé tétessék, legfelsőbb helyről egy ötödik urhétkárpótlási előleg en-gedvényeztetett, azonban, minthogy a földte-hermentesítési kötelezvények számtisztázása s s ahoz képest azoknak kiadása épen mun-kában van, csak is a nevezett czélra. Az er-délyi magas nemességnek és nagyobb birto-kosságnak az új kölcsönből élénk részesülése a polgári társaság ezen kitűnő osztályának nem csak hazafiságától, hanem azon okból is várható, minthogy azok részére minden eset-re igen nagy hasznot hajtó, az esetlegesen névértékben kiadandó földtehermentesítési kö-telvezvények helyett igen olcsó áron ezüst-pénzben kamatoló állampapirpénzt nyerhetni.

Az új kölcsön iránti kedvező intézvények közé számítandó még az, hogy ő cs. k. apos-toli Felségének 1854. július 6-ról kelt leg-felsőbb kézirata folytán, a nemzeti bank s an-nak a koronaországokbani főbankjai utasít-tattak, austriai állampapirospénzre a re-alszabály szerű előlegezése-ket lehető terjedelmes mértékben adni. Egyszersmind azon rendelkezés is tét-tett, hogy az új kölcsön lejárandó kama-t-szolvényei, valamennyi országfejedelmi állami és országos penztáraknál fizetékép el-fogadassanak. Mihelyt meg fog tehát szünni a bank pénzjegyeinek eltérő folyama s a pen-gő pénzbecs helyre lesz állítva, az új papi-rospénz valamennyi adókötelezettek előtt any-

nyival kedvesebb leendő, minthogy az folyo tartozásainak az álladalmhozi befizetésére eszközül szolgál, s ők a kamatszelvevények készpénzbeni kiszámítása s beváltása iránt minden alkalmatlanságotól menté tételnek. Mindaddig pedig, míg a pengőpénzbecs helyre nincs állítva, elégséges leendő az újonnan kibocsátott rendelethez utalni, mely szerint a vámitételek nemes ércpénzben fizetendők, s a mely czélra tehát a lejárandó kamatszelvevények, melyek ezüstpénzt képviselnek, igen jól használtathatnak.

A községeket illetőleg, kellő intézkedések tételtek, hogy azok részéről igen élénk részvétel teljes joggal várathassék. A községeknél megengedteték, hogy a befizetések létesíthetése végett a rendelkezések alatt álló vagyonaikat részéről s más fedezési eszközökről az illető viszonyokhoz mért kiterjedésben rendelkezeshessenek, a nélkül, hogy ez alkalommal azon korlátozó rendszabályokhoz köthessenek, melyek, más körülmények között, a községi vagyon kezelésére nézve fennállanak.

Miután a legújabb statisztikai felszámítások szerint Erdélyben 25 város 22 elővárossal, 65 mezőváros és 2685 falu, tehát összesen 2775, zárt s részint s különösen a nagy-szebeni vidékben igen tehető helységek vannak, e tekintetben is minden esetre tetemes eredmény remélhető.

Teljes bizonyossággal várhatni, miszerint Erdély nagyjedeleméig községi képviselői, a részükbe jutott feladat magasztosságától és közhasznúságától áthatva, annak megoldásán teljes buzgósággal igyekezzenek, s erre nézve nem csak állásuknál fogva mint községi képviselők tetemes összegeket fognak találni, hanem egyszerűen a községökhöz tartozókat s a netalán alattuk álló testületeket pl. társulatokat, csehokat s t. eff. egyes aláírások tételére rávenni fognak igyekezni.

E terjedelmes intézkedések, a közismeretes hazafiság és aldozatkészség mellett, mely Ausztria népeinek közbizalma, méltán remélhető, hogy az új kölcson Erdélyben a legjobbak sikerre talál, mit azon esetre annyival biztosabban várhatni, ha egy honbarát sem dugja össze télen kezeit, hanem körében, hazája jelenje és jövője nagy áldásbőségét magában záró ezen gondolat fogalomosságára, melyért nem létezik áldozat mi igen nagy, nem létezik fáradozás, mi igen terhes lehetne, egész erejéből működik.

A fekete nő.

Látjuk mi vészjósló nehéz terhes felleg borongnak jelenleg kelet egén, melyeknek földrázó mezdörgései végig harsogják Európát egyik végétől másikig, s a népeket tűnődő várakozással, kétes sejtelmekkel töltik el, ha vajjon az élethalál-harcz ugy hozza-e meg annyi nehéz küzdelem után a világ békéjét, hogy annak csendje, ily módon többé meg ne háborítottassék. A nehéz krízist az Oroszbirodalom hódító terjeszkedési vágya idézte elő, oly időpontban, melyben mint látjuk, meglehetősen hibás számításokkal elérték hívé azon időt, melyben a gyengélkedni látszó, s általa haldokló emberhez hasonlított Törökbirodalom végső halálhozó csapatát ejthessen, s európai magánuralkodási törekvéseit szilárd alapra fektethesse, s előre kiszámítottan végre is hajthassa. Az egykor oly hatalmas Törökbirodalom hatalma, mely tizenkét egymásután következett erélyes uralkodásra termett, hódítószellemű hős szultánja által elért tetőpontját, honnan hanyatlani indult, megfeszített óriási viadali erejét szüntelen gyengíték s végromlását eszközölni látszának. A Törökbirodalom életerejé valójában kihalva lenni látszék már s felosztása mint elkerülhetetlen sokképen tervezetett. Azonban a politikai holtuak látszó tetest az újabb romboló szétzúratással fenyegető lókes csudate-

vőleg átvillányozva s elszibbadt erejébe új életet öntött, s váratlanul oly lappangó erőket fejt ki, mik a mivel világot méltán bámulatba hozák.

A Törökbirodalom fennállhatását, sebei-ből kiugyóulását nem hiszszük, nem látjuk többé lehetlennék. Azon még eddigelő nem ismert nevek közt, kiket a birodalom haláltól megmentése iránti lelkesültség ösztöne homályból fényre hozott, áll az ugy nevezett fekete nő Cara Fatima, a fegyverbe öltözött új amazon. Vajjon ugy fogadják-e őt később a történet lapjai feljegyezni mintegy török Johanna d'Arc-ot, kinek nevét méltánylólag vagy gunyolólag mindenható észlángu költők örökölték, nem tudjuk, mert csak most lépett a tettekmezéjére ez új nagy historiai drámában, melynek színpadja egész Europa felett kiterjedni készül, de nem tartjuk feleslegesnek olvasóinkkal őt a mennyire lehet közelebből megismertetni.

Cara Fatima nem oly fiatal évkora, s a történet lapjain nem oly rég elhírült mint az orleansi szűz, kit Schiller annyira istenített, s Voltaire oly csipősen kifigyolt, pelengérré állított, s aggróttá tekintve aligha képes leendő magának oly nagy nevet vivni ki, de aligha feltehetjük azon szivborzasztó végtől is, mely Johanna d'Arcot érte. Cara Fatima harezias szellemű, ugy lovagol s hordozza a nehéz láncát mintegy huszárhadnagy. Ő valódi heroina, a jelen törökhoron királynéja, nép prófétája, s mint ilyen kétségen kívül nem lehet szép s fiatal. Annál kevésbé egy orleansi szűz vagy óriás-amazon, hanem egy hatvan éves kicsin barna agg nő. Mikor mint egy 300 lovassalval Konstantinápoly utcáin lovagol, ezrenként tódul ösze ajtatosan, s hódolattal az őt tisztelő s bámuló nép. Két hadnagya társaságában szokott ő-török férfültonyba lovagolni. Ide járul katonai kiállítás, mely a világ minden fegyverreit s viseletét magában egyesíteni látszik. A legfinomabb fegyverek kovás és csattanyú pisztolyok, vasas végű fabuzogányok, a legrégebb korszakú nyilak, kézijak, láncsák, harcfejszék, mely fegyverek egyenruháikkal gyakran a legcsipősebb ellentétben állanak. Ugyan is a legderekabb s legújabb fegyver a legromdább őskori öltönyvel párosul, s azon vitéz, ki porosz öltönyt visel, herkules-szeggel vert buzogányát forgatja kezében.

Honnan érkezett ide e szabad csapat királynéja, senki sem tudja. Katonái ugy tisztelik mint királynéjokat, prófétájokat, tábornokjokat. Azért jött Konstantinápolyba, hogy szolgálatait a szultánnak felajánlja, s a Korán és a Törökbirodalom megmaradásáért a moszkoviták ellen élethalálharcot vívjon. Némelyek azt állítják, hogy férje iránti szeretetből lett harczi hősnővé, ki Candia egyik tömlöczébe szenvedett, hogy hőstettei által a kormányt szenvedő férje iránti kegyelemre indítsa. Valódi regényes érdeket támaszt bennünk e különös ritka tünemény iránt az a körülmény, hogy róla legkisebb életismertető bizonyos adatokkal sem bírunk, minden, mit róla e tekintetben erre vonatkozólag eddig tudhatunk ebből áll: Cara Fatima a vad harezias kurdfaj nép törzsekből ered, s harcossai nagy része is kurdokból áll. A többi a keleten fejlődő kétes jóvendőtől várjuk.

Az elnöki lak Északamerikában.

Elenyésztek Európában is már azon idők, mikben ittott a lealzó meghunyászkodás, a szolgáló hízlegés kövekre köveket halmozott, robottal roppant óriás nagyságu műveket tornyozott fel, azért, hogy valamely általa bálványozott nagy ember szeszélyét vagy silány ötleteit kielégítse, ki talán mint például II-ik Fülep Spanyolországban az Eskuriált 36,000 ablakával és 14,000 ajtójával alig tartá méltónak magas személye befogadhatására. Oly kevés nyoma maradt már azoknak,

hogy józanabb gondolkozású időkorunkban több szerény kormánylakok, mint például Braunschweigban a hercegi vár csupa takarékos-ságból félig bevégzelen áll. Némely még használatban lévő büszke építmények, miket a multból az idő vasfoga s romboló viharai megkíméltek, csak oly egyes időpontok történelmi emlékeül állnak fenn, mikről az északamerikai semmit sem tud, midőn Washingtonban a status-elnök szerény fejr-laka előtt megáll.

E fejr-ház története rövid. Ez az észak-amerikai szabad nagy köztársaság elnökének szerény laka, mely nevét falszinezeteltől vette. Egyszerűen áll ott Washingtonban, a szövetséges álladalmak fővárosában a Potownak partján, bájolón, csendes magányban, faktól, bokroktól kerítve az említett szerény elnöki lak, azon elnök laka, kit Longi-Islandtól a szt. Ferencz öbléig terjedő föld szabad lakói szabad akaratú választ meg. A mily egyszerű az elnöki lak, azon mértékben van egyszerűsítve az elnöktartás költsége is, melyre évenként 25,000 dollárt határoztak. Az új világ szabad polgárainak valójában érdekében állott a kapitolumot, hol a congressus összegyűl, mely az egész politikai hatalom összegét magában foglalja, oly roppant alakban állítani elő, mi a nép fenségének jelképe.

E természeti egyszerűsége törekedő nép, az elnöki lak építésében sem fejezhetett ki többet, mint a mennyit abban kifejezett. Az beltről is oly egyszerű, csillogó ékítés nélküli, mint külsője, nem cifra ugyan, de izletes; ott czeremaniamesterről és várakozásról az előszobában szó sincs, a bemenőt ő sehol sem szólítja meg, nem tartóztatja fel. A szemet ragyogó fény nem vakítja, a falakat aranyval himzelt szőnyegek nem ékesítik, a padlatokat keleti szövetek nem borítja. A fejr-házon kívül, belől minden finom polgári, és nemesen erkölcsös. Azonban ezt az amerikai igy akarja, s egyiknek sem jut azért eszébe az elnöki lakhoz kevesebb figyelemmel közelíteni; figyelemmel, mondjuk, mert az északamerikai mások iránti mély tisztelget, hódolatot nem ismer. Azonban azon egyszerűség, melylyel az elnöknek meg lehet jelenni, nem vált szerfelett közönséges szokássá; az amerikaiak jól tudják, hogy az elnöknek kevés elvesztegetni való ideje van, s igy szükségtelen kihallgatások nem történnek. Az elnök munkaidéjét megháborítani nem lehet, s azt szobájában csaknem mindig csendesen viszi véghez.

Csaknem mindig, mert a fejr-házban néha nagy sürgölődés uralkodik. Jul. 14-ike, mikor t. i. 1776-ban az északamerikai státusok függetlenségüket kimondták, az a nap, mikor az amerikaiak elnökjüket látni kívánják, s a fejr-ház néppel megtelik. Az öltözetek nem oly tarkák, mint egy európai monarcha udvarabani szokásos nagy tisztelgés-kor, csupán fekete frakkból áll; de az uralkodó méltóság nem kevesebb, noha szabadabb s nem kényserített, s mindenki kevesebbé hajlang, alázta meg magát, mint az óvilágban. Congressusok szokás, hogy az elnök a nép képviselőit magához társaságba gyűjtse, hová akkor az idegen diplomaták, Washington előkelői s a finomabb női világ is meghívatik. Az elnöki asztalnál ilyenkor semmi sem hiányzik, mi azt fűszerezheti, mert ha az ösök hosszú sora nem is kívántatik, de kitünő ésszel kell bírni arra, hogy valaki oda juthasson, mivel az ostobaság Amerikában semmire sem becsültetik.

Amerika első hivatalnokjánál a társaságok a nemzetiségekre nézve oly különböző vegyületiek, minél tarkábbat bárhol egyebütt alig találhatni. Europa minden népei közt, melyek ottani követeik által a társaságban megjelennek, az Északamerika continens lakóinak minden tisztá s vegyes típusai feltalálhatók, a tartomány veres bőrű ő lakói s a philadelphiai őszinte quaker; a keleti s északi statustan lakó tisztá yankeek, a parti gyarmat-álladalmakban lakó francia és spanyol származatúak mellett, a rettentetlen erdőlakó, ki

fél ind
fiával k
zik alá
eseveg
ban ism
seken.
hatók, m
minister
szolgasa
amerikai
hogy a s
fennforg
délynyug
kadással,
hassa.

A
bernek a
Cuba elf
nyegre j
szik. Idő
egyesül
mek köz
melyről
találják
mellőzi,
ját házi
A fe
lakóit re
toltatta,
évre vála
egy is t
Frankli
választás
közt vity
támaszot
democrat
galmakat
ban az el
magogi el
tak, megc
juk azt m
Cuba fele
Spanyolor
rent tesző
lin forr,
Cuba után
szor heves
egymásra
védelmére,
kalmasit
iránt Cuba
kaik már
csendes Ő
királynéja
azt megun
bad államo
kelet villó
órában ali
vekedésé
ministere
is mindent
házban fen
re kerülne

A ny
kélýségen
szólva, a f
Furcsa
jonan érke
nő az érke
szokták a
mozgatni. A
nyomorusá
bele honos
Vendé
minden ig
már rég ki
riaskodnunk
disztőlünk
hangtalan ál
gias serény
tük körülök
A ki
nem intózik

fél indus, fél yankeek a német bevándorlott fivával karöltve jár. Ennyi féle ember hullámzik alá s fel a fejr-ház társalgó termében, cseveg a tömérdek kiterjedésű tartományokban ismeretes száz meg száz vidéki szőjtekésen, mik az elnök dolgozó szobájában hallhatók, mikor a fejr-ház szomszédságában lakó miniszterek tanácskoznai oda gyűlnek. A rab-szolgaság kérdése később időkben az észak-amerikai statusfériák egész ügyességét igényli, hogy a szabad- és rabslolgatartó államok közt fennforgó villongást, mely az északkeleti s délnyugoti államok közt már több ízben szakadással, kitöréssel fenyegetőzött, elhárítsa.

A kül politikára vonatkozólag az embernek a fejr-házban könnyebb állása van. Cuba elfoglalása, mely abban közelebből szőnyegre jöved, minden amerikaiak szívén fekszik. Időről időre, s nem sokára szóba jő az egyesült államok egysége, s kölcsönös örömei közt gondolnak a tartomány dolgaira, a melyről gondoskodást többek Washingtonban találják. Az amerikai a foglalkozást soha sem mellőzi, legyen az akár a közönség, akár saját házi ügye.

A fejr ház az utolsó huszanöt év alatt lakóit rendszeren minden négy évben megváltotta, s ez idő alatt a mindig csak négy évre választott elnökök közül sem választott egy is újra. 1853. martius 4-kétől fogva Franklin Pierce az elnök, kinek megválasztását a democrata párt heves küzdelmek közt vívta ki, mely Európában némi aggályt támasztott. Azonban az amerikai legesztantabb democrata párt Pierce és pártjáról hamis fogalmakat táplál; azok pedig, kik a fejr-házban az ellenkező oldalon ülnek, s tőle a demagogi elvek kalmárszerű előmozdítását várják, megcsalatkoztak. Ezzel azonban nem akarjuk azt mondani, hogy mindig találtak ürügyet Cuba felett Spanyolországgal titkon alkudozni. Spanyolország engedékenysége által rendeztint tetsző nyugalom áll bé; azonban szinte len forr, pezseg, míg az antillák királynéja, Cuba után a kíváncsiság, vágyódás mindannyiszor hevesebben ébred föl. Spanyolország most egymásra küldi csapatait a fenyegetett sziget védelmére, de mint előre látni lehet, az alkalmasint nem fogja sorsát elkerülni. Egyébiránt Cuba sorsára bízhatja magát. Az amerikaiak már más uton is évek óta működnek a csendes Óceánon, hol a Sandwich szigetek királynéja a fennálló kormányval elégtelen, azt meguntta, s mindenki az északamerikai szabad államokkal csalokozásról gondolkozik. A keleti villongásokkal foglalkozó Europa azon órában alig ha képes leendő a fiatal óriás növekedését meggátolni, s az angol és francia minisztereknek csak egy pár kancsal tekintete is mindent könnyen eligazíthat, ha a fejr-házban fennakadt s megörzött tervek napfényre kerülnek.

A félelmes udvarló.

(Beszély.)

A nyarat a sz-i furdőben töltöttem. Csekélységem az első vendégek egyike lévén, úgy szólva, a furdő szemem láttára népesedett meg. Furcsa azon kíváncsiság, melylyel az újonnan érkező vendégek ki-s miltét, és ha nő az érkező újdonság, alakja milyenségét szokták a korábbi vendégek ellesni s nyomozgatni. Az új vendégek nézve az a legnagyobb örömség az idősök, míg a furdői életbe bele honosulnak.

Vendégkoszorunk, úgy szólva, jó ideig minden igazi virág nélküli füzér vala. Nehány, már rég kiábrándult hölgy körül kelle udvariaszkodnunk, és egy pár neki árvásodott és díszét hullatott hajadon örölgette előttünk viszhangtalan ábrándozásait. Mi mind a mellett lovasias serénységgel s egész tisztelettel megtettük körülök apró teendőinket.

A ki furdőben hosszasan időzik, azt, ha nem irtózik tőle, és izletes tapintata van hoz-

zá, a véletlen rendszeren valami édes emléki ismeretségbe szokta belefonni. Az én gyarlóságom ezt tapasztalásból tudván, vára vártam azon neki villanyozó véletlennek ihletes működését.

Lassanként csakugyan neki himesült és virágosodott társasági körünk; azonban a széles véletlen jövevényeivel irányomban könnyörtelen mostohasággal működött, senkit, az-az olyan szépet nem hozott körünkbe, a ki vonzólag érdekelni tudott volna; holott én nem igen valék valami túlzólag válogató.

Szépeink legtöbbjei minden inkább, csak szép és szelleműsük nem voltak; pedig főleg ez utolsó minőség az, a mi a furdőéletben, még a nem szép nőt is vonzóvá, érdeklővé emeli.

Legneveltség a furdőben, hogy a vendégek örökké az unalom ellen javíveszkelnek, pedig ők önmaguk gyáva szerzői azon unalomnak, miután nincs képességök a mulatásra; mert nem elég mulatni akarni, hanem a mulatásra képességgel, készséggel s fogékony-sággal is kell teremve lenni.

A sz-i furdőtelep utánalángsra alkalmas gyönyörű park takarja el, s ennek rejtélyes árnyai közt buzognak fel a savanyu források, hova én a kigyózdva tévelygő sétatolon gyakorta maginosan sétáltam el sinoron löngyázott ivópoharrammal.

Egy édes légű, gyönyörű estalkonyon, a melyet a természet talán épen az epedő szerelmek gyönyörűre szokott felhozni, a savanyu kútak körül árnyas lombok alatt siettem a legkedvelt kút felé egy pohár vizet meríteni. Szokásom ellenére kissé el valék gondolkozva, körül sem néztem; s csak akkor tekintetem fel, midőn a savanyu-kút közelébe érve, ide egy más oldalról egy szép leányka lebbent elő a szembe jövő sétatút fái közül.

A leány inkább barna, mint szőke, s nem annyira hatalmas szépség, mint igen kedves s igéző finom alak volt, ragyogó szemekkel, szabályos vonásu arcczal, s könnyű gazella-termettel. Alakját az első látásnál az emelte meg-lépőleg érdekessé, hogy karsu természet lenge gyászruha habzotta körül, és özikeszerű sietéssel lejtett a kút felé.

A leányka véletlen megjelenése, s ragyogva rám villanó szemei eligézőleg leptek meg; s bájos magyar alakja, s derült könnyű-séggel tett viszontvázlote első pillanatra ismerősökké avatott bennünket.

En hirtelen mellette termettem, s a savanyu kútból megmerítvén poharát, együtt indultunk vissza a tőle hátrahagyott kis társasághoz, mely épen a kútfélé sélt.

Itt kurtla tömörséggel megtudam, hogy a leányka neve Sarolta, Batizfalvi itteni furdő ismerősöm nővére, vagyonos árva s ma érkezett ifjabb bátyjával Poldival, hogy pár hétig köztünk mulasson.

Vannak egyének, kiknél már az első találkozásakor úgy érezzük magunkat, mintha velők régótai ismerősök lettünk volna.

E történet velem és Saroltával is. A kedves leány keresetlen szives és határozott nemes módja az első találkozására összebarátkoztatott bennünket, és ettől fogva szinte egymás állandó társalkodóivá bizalmasodtunk.

A bizalmosság szívélyes rokonszenvvé melegült, s a rokonszenvvé szerelemmé rőzsösödött, s a rőzsösödő szerelem fokontként nőszülési gondolatokat keltett lelkemben, s arra vonatkozó cözlatokat szőkdeltetett ki ajkaimon.

Sarolta is szívélyes bensőséggel hajlott mindinkább felém, s nem titkolta, hogy gondolatomat elérte, s azt vissza nem utasítja. És már az egész furdői apró világ egymáshoz viszonyunkról csevegett; a mi azonban minket legkevésbé sem zavart meg.

Saroltának ifjabb bátyja, Poldi vala árvagyámja. Poldi bátya fenhéjázó, mogorva és szűk szellemi látókörű úri ember volt; s úgy látszott, hogy csak ő neki nem tetszett a közem és nővére közt fejlődő szívvizony; és

ezt ő velem elérteni iparkodott, én pedig elérteni sehogy sem akartam.

Egy reggel korán, egyedül indultam bolyongni a furdőt környező erdőségbe. Bolyongás közben fent a hegyen egy útfordulatnál, olyan forma női öltözetet pillantottam meg a bokrokon át, mint a milyet Sarolta viselt.

Az ingeres látványt rögtön utána eredtem, a fák közt egyenességet nézve, s nem sokára a bokrok lombjai közt kivehettem, hogy Sarolta alant, egy padokkal ellátott térecskén ül. Azt nem tudtam kilátni, hogy magánosan van-e, vagy pedig másod magával.

Keresztül haladtam a bokrok közt lefelé, hogy meglepjem őt, s már a térecskét szegélyező bokrokig értem, midőn megláttam, hogy Sarolta Poldi bátyjával társalog, és pedig, a mint látszott, erősen komolyan beszélgetve. E komolyság nekem sehogy sem tetszett, s kíváncsisá vá telt, azon gondolat villanván át lelkemen, hogy talán épen az én szerelmemről tart Poldi bátya értekezést. E gondolat gyarlóvá telt, hogy az értekezésre kéretlen tanuként egy kevés hallgatózdam. A lehető legcsendesebben egész a fölöttek álló bokrokig lappangtam le, a honnan szavaikat jól kivehettem.

Sejtelmem nem csalt, a legelső hallott szó épen drága nevem volt. Poldi barátom nem épen a leghizelgőbb kitételekkel tevő meg rólam körülményes észrevételeit, és Saroltának kerekén kimondotta, hogy ha nekem szembe jutna az ő kezét megkérni, azt határozottan megtagadná tőlem, miután én szegény, pangtalan és a jó isten tudja mi egyéb vagyok.

Az első észrevételek közt egy keltő igaz lehetett, de nekem az előadási módor nem tetszett, és az elevegen sérte az egész emberi-nemmel közös önbitséget. Resteltem tovább hallgatni, észrevétlenül visszahúzódtam; de fölöttem magamban, hogy Poldival mielőbb határozottan szót váltok.

Az egyéniséget kicsinlő észrevétel annyira fellázította vérem, hogy csillapodás végett jobbnak láttam a rengeteg erdőt nyakamba venni, s itt összevissza barangolván, a Poldival tartandó párbeszéd részleteit tanulmányozgattam. Végre haragomban a fűre vágtam le magamat, s úgy álmadoztam aztán sok minden tarka-barka dolgokról.

Haza térve útközben egy szép bokrétát fűztem Sarolta számára.

Épen ebéd idejére érkeztem vissza a furdőhöz; s ebéd utánra tüztem ki, hogy Poldit fölkeressem.

Batizfalviék szobájokban ebédelték. Az idős Batizfalvi nős volt, s neje Saroltával egy szobában, a két fitestvér pedig ismét együtt másik szobában laktak. En a férfiak szobájába tartottam, azt vélvén, hogy legjobb lesz mind két bátyjával egyszerre tisztába jönni.

Szobájokat zárva találtam. E miatt a nők szobája felé indultam, s rövid habozás után ide nyitottam be. A szobában csak az idős Batizfalvi nejt találtam.

E nő azon szende lények egyik szeretetre méltó példánya volt, kiket áldott jó lelkének szoktunk nevezni. Ő hoztam a legnagyobb barátsággal és gyöngéd részvétellel viseltetett, és Sarolta iránti vonzalmamat pártfogoló kegyével gyámolította.

Batizfalvinétől Sarolta hollétét tudakoltam.

— Hát ön nem is tudja még? — kérde rám hámulva Batizfalviné. — Őt haza vitték; Poldi őt haza menni kényszerítette, s vele maga is elutazott.

Csatári Ottó.
(Folytat. köv.)

H I R F Ū Z É R.

Kolozsvár július 26-kán.

* Városunk tanácsa következő felhívást bocsáta ki az államkölcsön ügyében, a melynek már eddig is szép eredménye van nálunk is: „Ő cs. k. apostoli Felsege legalább 350 és legfeljebb 500 millió forintnyi önkéntes

kölcsön-adást méltóztatván rendelni azon okból, hogy a papirospénz értékét az ércpénz értékével egyenlővé tenni egyfelől, másfelől az állam jelen viszonyai közt kívántató rendkívüli költségeket fedezni lehessen; e közcélra nézve azon biztos reményt táplálja, hogy hű alattvalói minden időben tanúsított hazafi készséggel fognak részt venni e kölcsönadásban, a melylyel a közjót és saját érdekeit is egyszersmind előmozdítják.

Hogy e kölcsönben mindenki tehetsége szerint részt vehessen, könnyebbségek vannak megengedve:

Járulni lehet 20, 50, 100, 1000, 5000, és 10,000 ezüst rfrttal is, e f. évi jul. 20-kától kezdve aug. 31-ig bezárólag, (100 forintot csak 95 forinttal fizetve le). A kölcsön adó 5 százalói kamatot kap felvéneként január 1. és július 1-50 napján fizetendő még pedig ezüst ércpénzben. Az államtól kapandó kötelezvényt a mikor tetszik eladhatja, ha pénzre van szüksége. A kölcsön adandó összeget három, négy vagy öt év alatt lehet befizetni, (a mint az összeg 400, 450, vagy 500 millió forintra megy.) minden évben 10 egyenlő részben és idő alatt. Epen mintha pénzét katarékpénzárba tenné szinte 7 százalói kamatra.

Például: a ki 100 rfrtot ir alá, csak 95 rfrtot fizet be, (tegyük) 3 év alatt 30, évenként 10 részben; a mikor most aug. 19-ig aláír, ugyan akkor cautiót teszen 5 százalót (tehát a 100 ftól 5 ftot) kész pénzben vagy állampapirokban; a 95 rfrtot pedig egy évre 31 ft 40 krjával elkezdheti fizetni f. év sept. végével, s fizet abból 3 ftot 10 krt s így tovább részenként.

Ezen kívül vannak még könnyítések engedve a cautióra és befizetésre nézve a hivatalbelieknek, földbirtokosoknak, testületeknek, a földesuraknak stb-nek, a miket a hivatalokból vagy az alólirt polgármestertől is megtudhatni.

Azonban hogy mindenki tehetsége, vagyionossága szerint fizessen is, a magát jobban bíró többet, a más kevesebbet, erre nézve szabályos van tette; így például számítanak arra, hogy Kolozsvár polgársága 400 ezer ftot fog aláírni, s ezt részenként 3, 4 vagy 5 év alatt befizetni. Tehát, a ki nagyobb adót fizet, nagyobb összeget is ir alá. Tájékozással vehetni, hogy 1 ft. egyenes adóra mintegy 6 ft. tehát 10 ft adóra 60 ft kölcsön esék.

Az aláírás elfogadására és kezelésére

biztonság van kinevezve, a mely máttól kezdve aug. 19-keig mindennap d. e. 9-től 12-ig, d. u. 3-tól 5-ig a város házában a község teremében egybeülve találhatók; e biztonság fölhiója Kolozsvár polgárait; lakóit, sziveskedjenek az irt helyen és órákban megjelenni, az aláírás megtételére.

A miket e bizottmány azon bizalmas remény kifejezése mellett teszen közzé, hogy e város minden rendű lakói s Ő cs. k. Felsége legkegyelmesebb Uruk bennünk helyezett bizodalmanak megfelelően egyfelől, másfelől pedig az ezen igen üdvös intézkedésből folyó közjót előmozdítani törekedni fognak.

Az államügyben kirendelt bizottságtól. Kolozsvárt jul. 20-kán 1851.

Wendler, ideigl. polgármester.

* A Sieb. Botchoz jul. 22-kről Bécsből érkezett telegrafi sürgöny s erint: az új államkölcsönre az napig már 14 millió ft volt aláírva. Hg Eszterhazy 2,300,000, Pest városa községe 1 millió, Debreczen 1 millió ftot ir alá.

* Albert főherceg ō cs. Fensége f. hó 23-kán Szebenből Erdély északi része felé vette útját, kísérve helytartónk s kat. kormányzónk ō magasságtól.

** Holnap e hó 27-én az erdélyi gazdasági egyletnek közgyűlése lesz. E gyűlés veli meg jó vagy rossz alapját anyagi kérdéseink ez egyetlen tüzpontjának. Hogy a gazdasági egylet régi folyamata nem birt az országban elég népszerűséggel, az tény: most volna helyén okait kutatni, és eltávolítani, nehogy új folyamata is a régi kerékvágásba esék. Vannak egyletek, hol nem nevek, hanem tényezők kellene az ügy zászlója körül; hol jóakat nem elégít ki, hanem csak kézzel fogható eredmény: s tén a gazdasági egylet is ezek közé tartozik. Sajnálatos, de úgy van, legtöbb közügyeinkben meg van a vezérkar de nincs sereg, nincs, kivel az akadályok táborát legyőzni. Sajnálatos, de az is úgy van, hogy nálunk még mindcsak egyesek képviselnek minden nemest és jót: a közönség még mind álmoskodik: Kolozsvár a vidéknek, a vidék Kolozsvárnak, s itt is ott is az egyének egymásnak addig adják szokás szerint a praecedentiát, míg ügyeink magoktól összemennek. Ohajjuk, hogy gazdasági egyletünket más sors találja.

— Fáy András a napokban egy humoristikus regényt végzett be. Czime: „Jávor

orvos és szolgálja Bakator Ambrus.“ A munka a jövő őszre megjelenik. A „Béltéki-ház“ veterán írójától csak érdeket várhatunk.

— Az eddig védtelen irodalmi és művészeti tulajdont oltalma alá fogadó törvényjavaslat kiadását nem sokára várhatni.

— Egy lyoni lap következő szert ajánl a cholera ellen, mely a mint állítja, próbálva van: Egy fél pohár meleg tej s fél pohár faolaj jól összekeverve s egyszerre felhajtva meggyógyítja vagy enyhíti a betegséget.

— Nagy-Váradon a napokban borasztó esemény történt. Egy fiatal ember fogadott egy másikkal, hogy épen annyi rumot iszik meg, mint társa bort. A szerencsétlen a harmadik meszelynél az asztal alá fordult s egy óra múlva a legnagyobb kínok közt mult ki.

— A főtí közbirtokosok átérték a pióczakereskedés fontosságát s e külföldön igen keresett állatok nagyban tenyésztéséhez hozzá kezdtek. Tán lehetne nálunk is tenni valamit e tárgyban, mely elég szépen jövedelmez a vele bajlódónak.

— Gr. Baththyány Kázmér Párisban meghalt. E hó 14-kén temették el.

— A ki nem sorsolható 10kros magyar pénzjegyekből jun. végével 6,800,702 forint volt forgalomban.

— Károlyitkon nem rég egy ember örültségi rohamban felgyújtott egy házat, a melynek lángjától negyven épület hamvadt el. A gyújtogató büntetése után főbe lötte magát.

— A közelebből megrendelt 95,000 ujonczból f. hó 16-kaig 93,949 már be volt állítva, a mi öröndetes jele annak, hogy e legf. rendelet elég gyorsan hajtáték végre. Eddig a még hiányzó illeték is alkalmasint be van állítva.

— Az epemirigy Párisis sujtja. Naponként 60—70 ember hal meg e betegségtől.

— A semmering vaspálya megnyitával Bécsből 24 óra alatt lehet Triestbe utazni.

— Pesten egy csalótlársáságnak akadtak nyomába, a mely főleg a trieszti kereskedőházak pecsétjeit utáncsinálta. azok aláírását a csalóadásig utánzá s hamis váltókkal így már 17,000 pengőt szedett be. Ezen kívül még 20,000 ftnyi hamis váltót találtak náluk.

— Csehországban újból fölébredt a kivándorlási kedv. Amerika felé tartanak. Főleg hajadonok mennek a boldogabb hazában — fejkötőt keresni.

Agio. Bécs jul. 17-kén: arany 33 $\frac{1}{2}$; ezüst 29 $\frac{1}{2}$.

HIRDETÉSEK.

HIVATALOS.

811. (427) Fölhívás. (1—3)

Özvegy Makrai Domokosné születtelet Mara Mária és Dobál Izsáknak felyő évi julius 20-án 811 számú civ. alá beadott kéréseik következtébe, ezen általános közhírre tétetik, hogy fennirt özvegy Makrai Domokosné Mara Mária, záhi, sályi és méhesi rész-jószágát örök ároni eladásra elalkuván, s hogy ezen ügyben bátorsággal lehessen eljárni, mind azok, kiknek azon jószág-részekhez bár mi törvényes igényük lennének, felhivatalnak, hogy ilyenén bár mi jogból származó követeléseiket idei aug. 19-keig ezen cs. kir. járás-bírósnak előtt nyilvánítsák. A mező-szengyeli cs. királyi járás-bírósnak, jul. 21-én 1854. Gerendi.

MAGÁN HIRDETÉSEK. (416)

Eladó erdő. (4—6) Volt Küküllőmegyében Szász-Örményesen mint egy 280 holdnyi szép és jó ERDŐ szabad kézből eladó. Értekezhetni iránta Erzsébethvárossában

üggyéd t. Zakariás János ural, és Kolozsvárt Wég Mihályval a nagy piaczon 166 szám alatti háznál.

3425. (421) Idézés. (3—3)

Melynélfogva az alábbirt, és Kolozsvár városa részéről hadköteles egyének, u. m. Kétvízközi tized 430 sz. alatt Hágoczy Mihály, pék. Külső-szén. tized 18 sz. alól Perinet Ferencz, nyomdász. Külső-szén. tized 334 sz. alól Megyesi János. Külső-közép tized Harangláb Samu ezennel hivatalosan felszólítanak, hogy azok, kik ez országban tartózkodnak az idézet közzétételétől számítandó 1 hónap, — a külhonban mulatók pedig 3 hónap alatt annyival inkább jelenté magokat alólirt tanácsnál, sorozó bizottmány elébe állithatás végett, hogy az ellenkezőleg cselekvők magoknak fogják tulajdonithatni, ha ellenökben a legfels. ujonczozási szabály 34 és 35. szakaszaiban körülirt büntető eljárás teljes szigorral alkalmaztatni fog. A kolozsvári tanácsból jul. 12-ik napján 1854. Wendler s. k. idegl. polgármester.

(428)

Dr. Hartung-féle cs. kir. szabadalmazott

CHINAHEJ-OLAJ,

a hajnövet megtartására és szépitésére;

egy üveg használati utmutatással együtt 50 pkr.

NÖVÉNY-HAJKENŐCS,

a hajnöves fölélesztésére és erősítésére; egy köcsög használati utmutatással együtt 50 pkr.

A dr. Hartung-féle hajnövesztő-szerek, bebizonyult kitünő jó tulajdonságaik s jutányos áraik által igen kedvezőleg különböznek az oly sok részről dicserő macassar-, lapugyókér- s minden más egyéb hajolaj és hajkenőcsöktől, s e szerint azok méltán mint e nemben a legjobb és legjutányosabk lelküismeretesen ajánlatnak. Ez iránti kimerőbb leírások ingyen szolgáltatnak, és magok a szerke valódi és nem hamisított állapotban kaphatók Kolozsvárt egyedül a WOLFF testvérek gyógyszerházában, valamint Szebenben: Zöhrer Ferencz néli, Brassóban: Stenner, Hoffmann és Konopaseknél, M. Váshelyt: Fogarassy Demeternél és Segesvárt: Misselbacher J. B-nél találhatók.

A kereskedelmi és iparkamara befolyása mellett szerkeszti BERDE ÁRON, tanár. —

Nyomatott a rom. kath. lyc. könyvnyomóintézete betüivel.

Koloz

Vid. Evnegyedre. Félévre. El.

E lap

A bel- és lete. — A Az orosz (Beszély.. da, Szász.

A bel- nak

az 1854. csal (bíró területére ért

13. § tette le, az visszakapja részletre o dik részlet fizetelt rész

14. § ban lette le részlet lejártok börsz jott összegz biztosítékn első részle részletre i adásból begy az a k csónrei min

15. § ben, alladai kisorsolt é kölcsönors nyek, vagy mentesítési lejárndó k ban csak m részletes jel mitandó 4/1 tal megterít

16. § néi a biztos ben s azon csón bezáró külön kiboc kirn tétetni lalt alapvona szes aláírás alatt, ha az év alatt, ha év alatt, és ben, teljesite

Minden nek 2 $\frac{1}{2}$ szá második rész löbb lesz fiz

A félne több részlete fizetni.

17. § mindegyik be napjától kezd zettetek, ha azt meghalad tok a letétel kezdve fizette pénzben fizet eső államközé államkötelezv azonban csak után adatik

18. §. A let befizetés kiadott bizony csónjegy adat fizetésekor el

sekor pedig a